

ШТА ДА СЕ РАДИ: У ЧЕМУ НАМ МОЖЕ ПОМОЋИ ПОПИС

Први пут биће пописане и ванбрачне заједнице

Снежана Лакчевић*

На овом попису ново ће бити и питање за лица која су било кад живела у иностранству (међународни мигранти) без обзира на то да ли је реч о Босни, Хрватској или Немачкој па су се овде из неких разлога доселила, односно дошла. Свима њима, под условом да су у иностранству живели бар годину дана, поставићемо питање који је био њихов мотив доласка, односно повратка у Србију („разлог миграције“).

У попис уводимо и ванбрачне заједнице тако да ћемо први пут сазнати колико их је у Србији. У развијеним земљама ванбрачне заједнице су готово уобичајене, али видећемо у којој мери је и код нас тако. Сазнаћемо и колика је просечна старост особа које живе у оваквим заједницама, да ли их је више у нашим највећим градовима или то није правило, па ћемо на основу тога видети да ли је реч о модернизацији.

Попис обухвата и питање у којој години жене код нас рађају прво, друго, треће дете, а пуно је и новина у вези с пописом ромске популације. Представници Рома су учествовали у пробном попису (тзв. пробни попис за едукацију Рома) као пописивачи и инструктори, али за многе од њих проблем је био у томе што нису завршили средњу школу, а то је услов за пописиваче. Међутим, имаћемо такозване додатне пописиваче. У акцији пописа учествује, наиме, око 50.000 пописивача и инструктора, а имаћемо и око хиљаду додатних пописивача Рома. Национални савет Рома је преузео обавезу да изабере ове додатне пописиваче који ће са пописивачима одлазити у ромска насеља и, уколико је потребно, омогућити неопходну комуникацију.

Претходно су, такође уз помоћ ромских активиста – координатора „мапирана“ сва ромска насеља у Србији (533 тзв. ромских насеља). Координатори су имали обавезу да испишу границе сваког од ових насеља, и онда смо ми у Заводу за статистику на основу тога могли да утврдимо ком пописном кругу она припадају. Ром-

ско насеље је према студији „Ромска насеља, услови живота и могућности интеграције Рома у Србији“ дефинисано као насеље са најмање 15 ромских домаћинстава.

Први пут за овогодишњи попис припремили смо и збирку пописних образаца на језицима националних мањина (плус енглеска верзија). Сваки пописивач има обавезу да носи ту вишејезичну збирку и ако неко од грађана жели да прочита питања на матерњем језику, то ће му бити омогућено.

Најзад, једна од важних новина односи се на чињеницу ко ће од оних који се у тренутку пописа затекну у Србији бити обухваћен пописом. Прошли пут, 2002. године, у складу са тадашњим

међународним стандардима, сва лица која су више од годину дана била изван Србије нису пописивана као наше становништво. Међутим, на овом попису, опет у складу с новим међународним препорукама, примењује се концепт такозваног уобичајеног становништва. Према овом концепту, становником одређеног географског подручја сматра

се она особа која на том простору живи најмање годину дана, па и краће од годину дана под условом да има намеру да на том простору остане најмање годину дана.

Реч је о међународној дефиницији коју на овогодишњем попису и ми примењујемо. На основу ове промене, сви они који се рецимо због посла налазе у неком другом месту, а не враћају се свакодневно или бар једном недељно у места где су њихова домаћинства, биће исказани у резултатима пописа као становници градова у којима раде.

Такође, у складу с међународним стандардима, студенти из Србије који студирају ван Србије и ретко се враћају у земљу (али само они који имају своје домаћинство у Србији) биће искључени из уобичајеног становништва Србије, док ће лица која живе рецимо у Црној Гори или БиХ, а студирају у нашој земљи (у Београду, Новом Саду и сл.) бити исказани као становници Србије.

*Начелница Одељења за попис становништва